

Recensie: Cabaretduo Kommil Foo bouwt fraai monument voor de vergankelijkheid

Voor Kommil Foo-begrippen zou je *Grind* zelfs bijna luchtig kunnen noemen. BEELD JAAP REEDIJK

Grind is misschien niet de allerbeste Kommil Foo-voorstelling, maar doopt je wel onder in heerlijke, bitterzoete melancholie. Met prachtige liedjes en beeldende anekdotes ontvouwen de broers Walschaerts hun familiegeschiedenis.

Mike Peek 2 april 2023, 13:26

Als Kommil Foo een verhaal vertelt, begint dat zelden bij het begin. Raf en Mich Walschaerts opereren immers aan de toneelzijde van het cabaret. Verbeelding is belangrijker dan chronologie. In de openingsscène van *Grind* bouwt Raf zwijgend een blokkentoren, waarvan de betekenis vervolgens langzaam opdoemt.

De afgelopen jaren werd steeds duidelijker dat pa en ma Walschaerts zich in de late herfst van het leven bevinden. We maken in deze melancholische voorstelling een tijdreis door hun geschiedenis. Soms zijn de herinneringen frivool, zoals de eerste keer dat een zenuwachtige jongen aan zijn beoogde lief vraagt of ze een wandelingetje wil maken. Mich vergelijkt zijn vader geestig met een vogel die een paringsdans opvoert.

Soms zijn ze zwaarder. Zonder er grote woorden of diagnoses aan te hangen, laten de broers weten dat hun ouweheer mentaal achteruitgaat. 'Ik de vader nu en jij de zoon', zingt Raf in het mooiste lied van de avond.

Maar al ver voor het licht echt dooft, zo laten ze in een sterke sketch zien, beginnen gebeurtenissen en personen uit het verleden door elkaar te lopen. Dan krijgt de tuinman een bril of karaktertrek toebedeeld die in werkelijkheid bij iemand anders hoorde.

Vergankelijkheid

Grind is een fraai monument voor de vergankelijkheid. Dat thema sneed Kommil Foo al vaker aan op het toneel. In hun vorige voorstelling, *Schoft* uit 2016, zat een fantastische scène waarin Mich de mens acteert van pasgeboren baby naar terminale bejaarde die het leven niet wil, maar wel moet verlaten.

Zó virtuoos werd het zaterdagavond in De Kleine Komedie niet. Het is lastig daar de vinger op te leggen. Raf was tijdens de première slecht bij stem, waardoor de ongenaakbare dynamiek van het duo wat barstjes vertoonde. Dat heeft natuurlijk invloed op de beleving.

Het kan ook met de insteek te maken hebben. In voorgaande programma's waren Raf en Mich vaak zelf het onderwerp. Ze reflecteerden op eigen angsten en kwetsbaarheden. Dit keer gaat het over de sterfelijkheid van hun ouders. Dat is een zowel universeel als persoonlijk thema, maar wat het emotioneel met de broers doet krijgt relatief weinig aandacht.

Voor Kommil Foo-begrippen zou je *Grind* zelfs bijna luchtig kunnen noemen. Bijna, want als de kwieke mannen veranderen in schuifelende oude mensjes die hun laatste momenten samen koesteren, voel je het gewicht van de tijd wel degelijk.

Ook het verhaal waaraan de voorstelling zijn titel ontleent, we zullen het hier niet verklappen, is erg ontroerend. Moeder Walschaerts mag dan geen prater zijn, haar voelspriet reiken ver.

Grind

Kommil Foo

Regie Ineke Nijssen

Gezien 1/4 in De Kleine Komedie

Tournee tot juni 2024